

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 40 – 50

Ιουλιος – Οκτωβριος 1985

Διμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Ανωτέρα Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων
Σεβαστουπόλεως 16 - Αθήνα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

ΕΒΗΤΑ
medical arts

εταιρεία ιατρικών
γραφικών τεχνών
και δημοσιότητας

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εμβάσματα - Επιταγές
Περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πύργος Αθηνών - Γ' κτίριο II: 1α
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 7702861

Τιμή τεύχους 100 δρχ.
Για σπουδάστριες 50 δρχ.
Ετήσια 500 δρχ.
Ετήσια στο εξωτερικό \$10

ΑΦΙΕΡΩΜΑ στην ΕΛΕΝΗ ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ

1. Της Συντάξεως
2. Ελένη Πατρινέλη
*Β. Λανάρα. Από το βιβλίο:
ΤΑ ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΔΕΛΦΩΝ
ΤΟΥ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ» 1875-1975*
3. Εγκύκλιος του Προέδρου του ΔΣ του «Ευαγγελισμού»
με την αποχώρηση της Ε. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ από το Νοσοκομείο λόγω συν-
ταξιοδότησεως, 1972
4. Η Ε. Πατρινέλη ως Διευθύνουσα του «Ευαγγελισμού»
Α. Δημητριάδου
5. Η Ε. Πατρινέλη ως Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΣΔΝΕ
Στ. Παπαμικρούλη
6. Ελένη Πατρινέλη - Αναδρομή
Α. Ζαφειρίου
7. Ελένη (Λέλα) Πατρινέλη
Γ. Ράμμου
8. Εις Μνήμην
Α. Μάνου
9. Ελένη Πατρινέλη
Κ. Γαρδίκια
10. Απονομή του βραβείου «Αδελφής Νοσοκόμου» του Ιδρύματος
«ΚΑΤΙΓΚΩ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΗΣ ΧΡ. ΛΑΙΜΟΣ». Έκθεση
11. Ομιλία
Η. Παπαβασιλείου
12. Ομιλία
Ο. Λουρίδη
13. Αντιφώνηση
Α. Δημητριάδου
14. Στην Ελένη Πατρινέλη. Ποίημα
Α. Κουβέλη
15. Σύγχρονοι τάσεις της Νοσηλευτικής
Ε. Πατρινέλη
16. Οργάνωσις και Διοικήσις των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών
Ε. Πατρινέλη

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Στις 13 Οκτωβρίου 1985 απεβίωσε η Ελένη Πατρινέλη, Επίτιμη Διευδύνουσα Αδελφή του Θεραπευτηρίου *ο Ευαγγελισμός* και Επίτιμη Πρόεδρος του Συνδέσμου μας.

Ο θάνατός της συγκίνησε βαθιά τις Ελληνίδες Αδελφές, γιατί η ζωή της και η νοσηλευτική της σταδιοδρομία αποτέλεσαν σταθμό στη νεώτερη νοσηλευτική ιστορία της χώρας μας.

Αληθινή ηγέτιδα, μπόρεσε να συλλάβει τα μηνύματα των καιρών της και να εκμεταλλευθεί τις περιστάσεις για την ανύγωση της νοσηλευτικής στάθμης. Έβλεπε μακρύτερα και χωρίς να υποτιμά τα πολύπλοκα και δύσκολα προβλήματα που αντιμετώπιζε ο κλάδος, ενέπνεε τον ενθουσιασμό για το έργο της Νοσηλείας στις νέες Αδελφές και στις Σπουδάστριες της Νοσηλευτικής.

Η μορφή της Ελένης Πατρινέλη ενέπνεε σεβασμό σε όλους. Η αρχοντιά και το παράδειγμά της καθώς και η ακεραιότητα του χαρακτήρα της παρακινούσε το προσωπικό να εκτελεί τα καθήκοντά του όσο πιο τέλεια γινόταν. Αυστηρή αλλά δίκαιη, προσπαθούσε με κάθε τρόπο να ανεβάσει το κύρος της Αδελφής.

Μεταξύ των επιτευγμάτων του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος επί Προεδρίας της Ελένης Πατρινέλη συγκαταλέγονται:

- Η απόκτηση του Εντευκτηρίου *Αθηνά Μεσολωρά* και των Γραφείων του ΕΣΔΝΕ στον Πύργο Αθηνών, σε οίκημα της Εργατικής Εστίας.
- Η δημιουργία του Λογαριασμού *Αθηνάς Μεσολωρά*.
- Η σύγκληση Πανελληνίων Συνεδρίων Διπλωματούχων Νοσοκόμων και Επισκεπτριών Αδελφών κατά τα έτη 1969 στην Αθήνα και 1971 στη Θεσσαλονίκη.
- Η συλλογή και ταξινόμηση στοιχείων και η προσπάθεια συγγραφής της ιστορίας του ΕΣΔΝΕ σε συνεργασία με τις κ.κ. Σοφία Λεδάκη και Αναστασία Παπαδημητρίου.

Το ΔΣ του ΕΣΔΝΕ σε συνεδρίασή του αποφάσισε να αφιερωθεί ένα τεύχος του Περιοδικού *Νοσηλευτική* στην *Ελένη Πατρινέλη*.

Η απονομή του *Α' Βραβείου Αδελφής Νοσοκόμου* του Ιδρύματος *Κατίγκω και Γιώργης Χρ. Λαιμός* στην Ελένη Πατρινέλη καθώς και η απόφαση των συγγενών της να διατεθούν τα χρήματα του βραβείου (200.000 δρχ.) για την καδιέρωση *υποτροφίας Ελένη Πατρινέλη* αποτελούν ορόσημα για το σώμα των Αδελφών και περιλαμβάνονται στο τεύχος αυτό. Επίσης αναδημοσιεύονται και δύο ομιλίες της σε Πανελλήνια Νοσηλευτικά Συνέδρια.

Θεωρούμε, ότι η έκδοση αυτού του τεύχους της *Νοσηλευτικής* αποτελεί μια μικρή προσφορά στη μνήμη της *Ελένης Πατρινέλη* και με χαρά το παρουσιάζουμε στο αναγνωστικό κοινό.

ΕΛΕΝΗ ΑΝΤ. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ
1900 - 1984

Η ΕΛΕΝΗ ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ ΩΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΤΟΥ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ»

Αρίστη Δημητριάδου

Η Ελένη Πατρινέλη έπρεπε να παρουσιασθή την 28ην Οκτωβρίου 1940 εις Ευαγγελισμό για να αναλάβη υπηρεσία στο Θεραπευτήριο. Όλη τη νύκτα δεν μπόρεσε να πουχάση από την αγωνία: Τι ήτο αυτός ο Ευαγγελισμός, τι είχε ν' αντιμετωπίση; Πως θα την εδέχοντο οι Αδελφές; Και όλα εκείνα τα ερωτηματικά που έχει κανείς όταν πηγαίνει για πρώτη φορά να εργασθή υπεύθυνα σ' ένα άγνωστο τομέα.

Ξημέρωσε επί τέλους, όλα ήταν έτοιμα οι βαλίτσες και ότι από πρώτης ανάγκης θα ήθελε μιά Αδελφή να έχη μαζί της όταν για πρώτη φορά αναλαμβάνει υπηρεσία σ' ένα άγνωστο Νοσοκομείο.

Ξεκινά πρωϊ-πρωϊ για την καινούργια της δέση. Ξαφνικά στο δρόμο αρχίζουν να σφυρίζουν σειρήνες. Η καρδιά της κτυπά δυνατά τι να είναι; ΠΟΛΕΜΟΣ, κηρύχθηκε πόλεμος ακούει να λένε οι διαβάτες. Τα παράθυρα ανοίγουν και όλοι ρωτούν τι συμβαίνει. Πόλεμος, είναι η απάντηση, κηρύχθηκε πόλεμος με την Ιταλία. Για μια στιγμή όλα σιωπούν και μιά νεκρική σιωπή απλώνεται παντού, και αυτή βαδίζει από την οδό Στρατιωτικού Συνδέσμου 6 στο Κολωνάκι προς τον Ευαγγελισμό. Τι συναισθήματα, τι αγωνία, δεν λυγίζει προχωρεί στον προορισμό της. Είναι τόσο πειδαρχημένη που τίποτε δεν την εμποδίζει να πραγματοποιήσει την υπόσχεση να εργασθεί κοντά στον άρρωστο.

Στον Ευαγγελισμό την περίμενε η απογοήτευση, οι αδελφές την είδαν σαν παρείσακτη και μόνον όταν ήλθε η δυστυχία της κατοχής και των Δεκεμβριανών, τότε είχε κερδίση πλέον την εμπιστοσύνη και την αγάπη όλων των Αδελφών. Έτσι όλες μαζί με το δάρρος και την αισιοδοξία εκείνη κατώρδωσαν όχι μόνον να ξεπεράσουν όλες τις δυστυχίες του πολέμου και των τραυματιών του Νοσοκομείου, αλλά και να βάλουν τα γερά δεμέλια της νεωτέρας μεταπολεμικής Νοσηλευτικής, που έγινε γνωστή σ' όλα τα προηγμένα κράτη όπως γράφουν διάφορες επιστολές ξένων ασθενών και επισκεπτών.

Ακούραστη, αυστηρή, ειλικρινής, γεμάτη αγάπη για την αδελφή, είναι τα κυριότερα χαρακτηριστικά της. Ήταν η πρώτη πελάτης της τραπεζαρίας το πρωϊ και η τελευταία το βράδυ. Η Αδελφή ήταν το ιδανικό της και δεν τολμούσε κανείς να πη τίποτε εις βάρος της. Κάποτε ένας από τους Προέδρους του Θεραπευτηρίου είπε: «Η Πατρινέλη με τις πριγκήπισσές της» (εννοούσε τις Αδελφές). Οι δε Διευθυντές του Νοσοκομείου με τους οποίους συνεργάζοταν άριστα την αποκαλούσαν «ΣΤΡΑΤΑΡΧΗ».

Η χαρά της ήταν να βλέπει τις Αδελφές να προοδεύουν, να αναπτύσσονται, να εξελίσσονται.

Δεν παρέλειπε να προτείνει τις Αδελφές να μαθαίνουν ξένη γλώσσα με απώτερο σκοπό να πάρουν μια υποτροφία και να εξελιχθούν.

Η Ελένη Πατρινέλη δεν περιόριζε τη δράση της μόνο μέσα στο Νοσοκομείο, την ενδιέφερε κάθε νέος άνθρωπος και δεν παρέλειπε να δίνει τη συμβουλή της και τις γνώσεις της σ' όποιον τις είχε ανάγκη.

Για την οικογένειά της ήταν πολύτιμη και έκανε δυσίες για να είναι στο πλευρό όλων των συγγενών της.

Οι συμβουλές της και οι παραινέσεις της σ' εμάς τους άμεσους συνεργάτες της θα μείνουν μέσα μας σαν την πολυτιμότερη παρακαταθήκη.

Η προσωπικότης της είχε τέτοια επίδραση επάνω μας, που δεν σκεπτόμαστε παρά να ενεργούμε έτσι ώστε να της δίνουμε χαρά.

Εργάσθηκε τόσο σκληρά και επί τόσα χρόνια αλλά ποτέ δεν έδειξε κόπωση ή νωχέλεια στην εκτέλεση του καθήκοντός της μέχρι την τελευταία ημέρα της συνταξιοδοτήσεώς της.

Το Νοσοκομείο εξετίμησε την προσφορά της και την ανακήρυξε Επίτιμο Διευθύνουσα.

Θα ήτο παράλειψης να μη αναφερθεί η συμβολή στην πρόοδο και ανάπτυξη του Νοσοκομείου, της αιμνήστου υποδιευδυνούσης του Θεραπευτηρίου Φωτεινής Χριστοφίδου. Ήταν ο στενός συνεργάτης που ατέλειωτες ώρες σχεδίαζαν μαζί τις τοποθετήσεις, αλλαγές των αδελφών και την βελτίωση στην οργάνωση και λειτουργία του Νοσοκομείου. Ζητούσε και αξιοποιούσε τις ικανότητες κάθε αδελφής, αρκεί να το αντιλαμβάνετο. Γι αυτό βλέπουμε να παίρνει στο Γραφείο της ικανά στελέχη για να μπορέσει να τα προωθήσει περισσότερο. Όλες που συνεργάσθηκαν στενότερα μαζί της, τους μένει αξέχαστη η αυστηρότης του χαρακτήρος αλλά και η καλωσύνη και η αγάπη προς την αδελφή και τον άνθρωπο.

Διατηρώ απεριόριστη ευγνωμοσύνη και αγάπη προς εκείνη που με βοήθησε και με κατέστησε στέλεχος της Νοσηλευτικής.

Κατάθεση στεφάνου στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη κατά τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Αδελφής Νοσοκόμου.